

Nr 74.

Av herr **Lindblad, Ernst**, *angående ändring av lagen om kyrkofond i syfte att fondens kapital må ökas genom årlig avsättning av ränteavkastningen.*

Det torde vara påtagligt, att ett rätt tillvaratagande av kyrkofondens tillgångar och förvärv är av synnerlig vikt för svenska kyrkan och dess prästerskap. Mångenstädes har helt naturligt vid reglering av en del prästerliga befattningar och boställen krav uppstått och framställning även gjorts till Kungl. Maj:t om rätt att få försälja vissa boställen, som äro i ett eller annat avseende olämpligt belägna eller som genom bristfälligt bebyggande, nödig befunnen husflyttning och dylikt i denna för byggnadsverksamhet synnerligen hårda tid snart sagt blivit ett onus i stället för en tillgång att räkna med. Den som i likhet med mig tjänstgjort som kronans ombud »för att bevaka det allmännas rätt» vid ett flertal prästgårdar, har nog funnit, att flere boställen rätteligen bort säljas än som begärts, om nämligen tillgångarne skulle rätt utnyttjas. Gammal slentrian, bristande initiativ, misstro till att försök i rätt riktning skola bifallas, spela ofta in: »Det tjänar ingenting till att bråka!» — heter det, och så fortsätter man med att bygga och bygga på schablonmässigt vis i stället för att överväga, vad som borde vara ett riktigt utnyttjande av de ekonomiska resurserna. Man mötes också icke så sällan av den invändningen både hos de under ärendets handläggning beslutande männen och andra, som känna ansvar vid sitt bedömande: »jordvärdet kan stiga!» — heter det och därför vill man säga nej till *varje* förslag om prästgårdars försäljning. Ja väl, men jordvärdet kan också *falla*, och därför torde det vara riktigtast, att man ser till att så *objektivt* som möjligt bedöma dessa frågor.

En invändning har också gjorts i ett sådant fall, att det *saknas*

bestämmelser, som medge att någon viss del av kyrkofondens behållna räntemedel finge användas till systematisk utökning av fonden. Medlen »skola användas för kyrkliga ändamål på sätt i lagen bestämmes», heter det. För min del ser jag häri intet hinder att få *på bästa sätt* och detta genom nödiga besparingar och kapitalets *förökande* sörja för, att fonden allt framgent sättes i stånd att svara mot penningvärdets eventuella sjunkande.

Finge man exempelvis avsätta 5—10 procent årligen av den ränteavkastning, som uppstår genom försäljning av en prästgård och jämför den avkastning (= kapitaltillväxt) som sålunda vunnas, med nettoavkastningen i tidernas längd efter nödigt bebyggande, så bleve kyrkofondens vinst helt visst ej obetydlig. I varje fall skulle man på så vis sörja för, att själva kapitalets tillväxt tillgodosåges på ett lika fullt pålitligt sätt, som genom någon som helst supponerad *framtida jordvärdestegring*. Och man hindrade ej utvecklingens behöriga gång, ity att genom frigjord försäljning många fördelar skulle uppnås. Jag har exempelvis sett i Sörmland — som dock borde vara rätta kornboden eller riktigare mjölkammaren för Stockholm — 10-tals tunnland odlad prästgårdsjord ligga för fåfot på grund av bristande omvårdnad hos arrendatorn, bristande bebyggande och olämpliga arrendeförhållanden, och ändå ligger denna prästgård omedelbart inpå en järnvägsstation och dess omgivningar äro sådana, att här kunde uppstå ett nytt Djursholm, låt vara i mindre dimensioner och med anspråkslösare resurser. Dispositionen av en annan prästgård, som jag begärt hos kungl. befallningshavande att särskilt få föreslå, förfuskades därför, att ovana händer, mig ovetande, tillåtos göra sina invändningar och inpass. Även här hade *två* familjer kunnat tillförsäkras att få njuta av lantlivets behag, då nu genom sammanslagning detta förbehölls åt en enda. Hade i stället fullt fria händer där förefunnits, skulle man måhända kunnat lägga grunden till ett nytt *Rönninge*.

Med anledning av det sagda tillåter jag mig föreslå,

att riksdagen ville besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om sådan bestämmelse i lagen om kyrkofond, att fondens kapitaltillgång utökas genom årlig avsättning av ränteavkastningen till mötande av penningvärdets eventuella sjunkande.

Stockholm den 20 januari 1919.

Ernst Lindblad.